

CAO
KINDEROPVANG

Profiel pedagogisch medewerker kindercentra 0 – 4 jaar
Startbekwaam en vakbekwaam

Vastgesteld door het OAK, 22 maart 2011

CAO
KINDEROPVANG

Profiel Pedagogisch medewerker Kindercentra 0-4 jaar

(startbekwaam en vakbekwaam)

Inhoud

- A. Korte typering van de functie
- B. Kerntaken
- C. Kennis- en vaardigheidsgebieden
- D. Verantwoording

A. Korte typering van de functie

De Pedagogisch medewerker Kindercentra 0-4 jaar is op de tijdstippen dat een kind tussen 0 en 4 jaar oud in het kindercentrum verblijft (samen met collega's) verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

De Pedagogisch medewerker Kindercentra 0-4 jaar levert in samenspraak met ouders¹ een bijdrage aan de opvoeding van hun kind. Hij/zij creëert een uitnodigende, stimulerende omgeving die fysiek en emotioneel veilig is. De Pedagogisch medewerker Kindercentra 0-4 jaar geeft (mede) sturing aan een positieve interactie in de groep en zorgt voor sfeer, uitdaging en geborgenheid. Hij/zij stimuleert spelenderwijs de cognitieve, motorische, sociale, creatieve, emotionele en taal ontwikkeling van elk kind, signaleert bijzonderheden en heeft daarbij oog voor de doorlopende ontwikkelingslijn van kinderen. Ook speelt de Pedagogisch medewerker Kindercentra 0-4 jaar in op de diversiteit van kinderen en ouders en sluit aan bij de manier waarop (jonge) kinderen actief leren. Kinderopvang gebeurt volgens een dagindeling, die de Pedagogisch medewerker doorgaans in samenspraak met collega's en leidinggevende opstelt. Hij/zij werkt altijd volgens het pedagogisch kader van de organisatie.

¹ Daar waar ouders staat, worden ook ouder en verzorger(s) bedoeld.

CAO
KINDEROPVANG

B. Kerntaken

De kerntaken van de Pedagogisch medewerker 0-4 jaar bestaan uit kerntaken gericht op het contact met kind en ouder, kerntaken die horen bij het beroep en kerntaken die te maken hebben met het functioneren in een professionele organisatie. Alle kerntaken samen geven het totaalbeeld van de functie.

Per kerntaak is omschreven wat de onderliggende werkzaamheden zijn en wat kenmerkend is voor een competente uitvoering van die werkzaamheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de startbekwame en vakbekwame Pedagogisch Medewerker.

Kerntaken:

1. Zorg dragen voor emotioneel welbevinden en veiligheid kinderen
2. Zorg dragen voor lichamelijk welbevinden en veiligheid kinderen
3. Steunen en stimuleren van de ontwikkeling van competenties van kinderen
4. Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen
5. Het gedrag van kinderen beïnvloeden
6. Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren
7. Samenwerking met collega's en omgeving realiseren
8. Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie
9. Je vak eigen maken.

1 Zorg dragen voor het emotioneel welbevinden en veiligheid van kinderen

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
1	Zorg dragen voor het emotioneel welbevinden en veiligheid van kinderen	1	Zorg dragen voor het emotioneel welbevinden en veiligheid van kinderen
	<i>Veilige basis bieden</i>		<i>Veilige basis bieden</i>
a	Draagt bij aan veiligheid door vooraf grenzen aan te geven en volgens de geldende afspraken structuur aan te bieden.	a	Biedt veiligheid door vooraf grenzen aan te geven en structuur aan te brengen.
b	Zorgt voor voorspelbaarheid door herhaalde handelingspatronen, rituelen en dagritme te volgen.	b	Zorgt voor voorspelbaarheid door herhaalde handelingspatronen, rituelen en dagritme.
c	Signaleert problemen, en zoekt in overleg oplossingen. Werkt eraan dat kinderen elkaar geen pijn doen, elkaar niet storen, plezier met elkaar hebben en moedigt vriendschappen aan.	c	Voorkomt problemen, weet wat kritieke momenten en situaties zijn en zoekt daarvoor oplossingen. Werkt eraan dat kinderen elkaar geen pijn doen, elkaar niet storen, plezier met elkaar hebben en moedigt vriendschappen aan.
	<i>Flexibiliteit in structuur en aanpak bieden</i>		<i>Flexibiliteit in structuur en aanpak bieden</i>
d	Voert een dagprogramma met ruimte voor individuele verschillen uit; past in overleg met collega's dagelijkse routines aan aan behoefte van het kind/de groep/ de situatie.	d	Biedt een dagprogramma met ruimte voor individuele verschillen; hanteert het dagprogramma flexibel en past dagelijkse routines aan aan behoefte van het kind/de groep/ de situatie. Houdt hierbij rekening met de leeftijdsfase en met bijzondere gebeurtenissen.
		e	Zorgt voor een balans in de autonomie en afhankelijkheid van kinderen en is bewust bezig om het initiatief aan het kind te laten; zich te laten leiden door het kind in het individuele contact; zelf dingen op te laten lossen en keuzes te maken en te helpen.
	<i>Emotionele ondersteuning bieden (sensitieve responsiviteit)</i>		<i>Emotionele ondersteuning bieden (sensitieve responsiviteit)</i>
e	Zorgt ervoor dat alle kinderen gedurende de dag positieve aandacht krijgen	f	Zorgt ervoor dat alle kinderen gedurende de dag positieve aandacht krijgen

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
1	Zorg dragen voor het emotioneel welbevinden en veiligheid van kinderen	1	Zorg dragen voor het emotioneel welbevinden en veiligheid van kinderen
	<i>Emotionele ondersteuning bieden (sensitieve responsiviteit) (vervolg)</i>		<i>Emotionele ondersteuning bieden (sensitieve responsiviteit) (vervolg)</i>
f	Is niet gehaast en geeft het kind ruimte iets in zijn eigen tempo te doen	g	Is niet gehaast en geeft het kind ruimte iets in zijn eigen tempo te doen
g	Heeft belangstelling voor dat wat het kind doet en aandraagt, leeft mee, luistert en gaat in gesprek	h	Heeft belangstelling voor dat wat het kind doet en aandraagt, leeft mee, luistert en gaat in gesprek
h	Neemt initiatief tot praten met een kind, wacht af tot het kind daarop reageert en reageert dan zelf weer. Zorgt dat hij/zij nabij is, (oog)contact kan leggen met een kind en kan reageren op contact zoeken van het kind; reageert op (stress)signalen, zoals honger, pijn en angst van kinderen die zich niet verbaal uit kunnen drukken.	i	Communiqueert in dialoog door eerst contact te zoeken, af te wachten tot het kind reageert en dan zelf weer te reageren.
		j	Zorgt dat hij/zij nabij is, (oog)contact kan leggen met een kind en kan reageren op contact zoeken van het kind; reageert op (stress)signalen, zoals honger, pijn en angst van kinderen die zich niet verbaal uit kunnen drukken.
i	Begeleidt alles wat hij/zij ziet en doet met taal, vertelt wat er gaat gebeuren, legt uit.	k	Begeleidt alles wat hij/zij ziet en doet met taal, vertelt wat er gaat gebeuren, legt uit, verwoordt gevoelens, vertelt verhalen over dingen die kinderen bezighouden en sluit hierbij aan bij de belevingswereld van een kind.

2 Zorg dragen voor het lichamelijk welbevinden en veiligheid van kinderen

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
2	Zorg dragen voor het lichamelijk welbevinden en veiligheid van kinderen	2	Zorg dragen voor het lichamelijk welbevinden en veiligheid van kinderen
	<i>Een verantwoorde omgeving voor ontdekken en oefenen creëren</i>		<i>Een verantwoorde omgeving voor ontdekken en oefenen creëren</i>
a	Zorgt ervoor dat ruimte en materialen schoon en opgeruimd zijn, voert huishoudelijke werkzaamheden uit hierbij rekening houdend met dagritme en dagindeling van kind en de groep.	a	Zorgt ervoor dat ruimte en materialen schoon en opgeruimd zijn en ziet of er huishoudelijke werkzaamheden verricht moeten worden. Voert de werkzaamheden uit of laat ze uitvoeren, hierbij rekening houdend met dagritme en dagindeling van kind en de groep.
b	Is op de hoogte van richtlijnen en protocollen van de organisatie en van voeding- dieet- milieu- en ergonomische richtlijnen. Past deze op aanwijzing van collega's toe en houdt verzorgingsgegevens bij.	b	Handelt volgens richtlijnen en protocollen van de organisatie, past voeding- dieet-, milieu- en ergonomische richtlijnen toe en houdt verzorgingsgegevens bij.
		c	Signaleert de symptomen van de meest voorkomende ziekten. Geeft binnen kaders geneesmiddelen aan kinderen.
c	Draagt bij aan een balans tussen veiligheid en uitdaging door binnen bestaande kaders kinderen te laten oefenen, te laten ontdekken en te laten ondervinden wat wel en niet lukt.	d	Zorgt voor een balans tussen veiligheid en uitdaging door een situatie zo te maken dat die uitlokt tot uitproberen en tegelijkertijd verantwoord is kinderen te laten oefenen, te laten ontdekken en te laten ondervinden wat wel en niet lukt.
d	Controleert en toetst de ruimte en het materiaal en past deze in overleg aan het gebruik aan. Zorgt dat er gereageerd wordt op onveilige situaties en verricht eerste hulp bij kleine ongevallen.	e	Is gespitst op veiligheid en welbevinden; screent de omgeving en het gedrag van kinderen daarop. Controleert en toetst de ruimte en het materiaal en past deze aan het gebruik aan. Treedt direct op bij onveilige situaties; past de situatie aan en verricht EHBO bij kleine ongevallen.

CAO
KINDEROPVANG

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
2	Zorg dragen voor het lichamenlijk welbevinden en veiligheid van kinderen	2	Zorg dragen voor het lichamenlijk welbevinden en veiligheid van kinderen
	<i>Begeleiden op lichamenlijk vlak</i>		<i>Begeleiden op lichamenlijk vlak</i>
e	Ziet wanneer een kind verzorgd moet worden en reageert erop. Gebruikt verzorgende momenten voor het bieden van rust, het geven van aandacht en het opbouwen van contact. Neemt daarbij initiatief tot interactie.	f	Ziet wanneer een kind verzorgd moet worden en reageert erop. Past de verzorging en ondersteuning aan het individuele kind aan. Gebruikt verzorgende momenten voor het bieden van rust, het geven van aandacht en het opbouwen van contact.
f	Geeft kinderen informatie over persoonlijke verzorging, hygiëne en dergelijke.	g	Geeft kinderen informatie over persoonlijke verzorging, hygiëne en dergelijke.
g	Bekijkt, in overleg, op welke momenten het initiatief bij het kind kan liggen en stimuleert de zelfredzaamheid van kinderen door uit te leggen hoe ze iets moeten doen, het voor te doen en te laten oefenen.	h	Bekijkt op welke momenten het initiatief bij het kind kan liggen en stimuleert de zelfredzaamheid van kinderen door uit te leggen hoe ze iets moeten doen, het voor te doen en te laten oefenen
h	Ondersteunt het kind als een verzorgende taak niet lukt en bouwt, in samenspraak, de ondersteuning stapsgewijs af.	i	Ondersteunt het kind als een verzorgende taak niet lukt en bouwt de ondersteuning stapsgewijs af.

3 Steunen en stimuleren van de ontwikkeling van competenties van kinderen

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
3	Steunen en stimuleren van de ontwikkeling van competenties van kinderen	3	Steunen en stimuleren van de ontwikkeling van competenties van kinderen
	<i>Steunen en stimuleren</i>		<i>Steunen en stimuleren</i>
a	Herkent de verschillende competenties die kinderen ontwikkelen en werkt mee aan een gevarieerd aanbod (van ervaringen)	a	Zorgt dat alle competenties die kinderen ontwikkelen aan bod komen door een gevarieerd aanbod (van ervaringen); het inspelen op dat wat kinderen aangeven en de aandacht te richten op specifieke competenties, waaronder taalbegrip en taalgebruik.
b	Begeleidt volgens de afspraken met collega's en ouders, verdiept zich in het pedagogisch plan van de organisatie en past dat onder begeleiding toe.	b	Begeleidt volgens het pedagogisch plan van de organisatie en volgens de afspraken met collega's en ouders.
c	Betrekt de kinderen bij het uitvoeren van de dagelijkse (huishoudelijke en verzorgende) werkzaamheden en geeft ze, in afstemming op hun ontwikkeling, een rol in de uitvoering ervan.	c	Betrekt de kinderen bij het uitvoeren van de dagelijkse (huishoudelijke en verzorgende) werkzaamheden en geeft ze, in afstemming op hun ontwikkeling, een rol in de uitvoering ervan.
d	Begeleidt kinderen zowel individueel als in kleiner en groter groepsverband.	d	Bouwt bewust in dat er zowel individueel als in kleiner en groter groepsverband kinderen begeleid worden.
	<i>Autonomie respecteren</i>		<i>Autonomie respecteren</i>
e	Biedt, op basis van overleg met collega's en ouders, kinderen de ruimte om zich in eigen tempo en op eigen wijze te ontwikkelen en volgt ervaren collega daarin.	e	Biedt, op basis van overleg met collega's en ouders, kinderen de ruimte om zich in eigen tempo en op eigen wijze te ontwikkelen.
f	Wisselt op aanwijzing van ervaren collega actief stimuleren en interveniëren (mengen in) en volgen en op de achtergrond blijven af.	f	Vindt een evenwicht tussen actief stimuleren en interveniëren (mengen in) en volgen en op de achtergrond blijven.
	<i>Inspelen op ontwikkeling</i>		<i>Inspelen op ontwikkeling</i>
g	Verdiept zich bij elk kind in het ontwikkelingsniveau, aard, gewoontes en interesses en leert zo alle kinderen kennen.	g	Kent van alle kinderen het ontwikkelingsniveau, aard, gewoontes en interesses.

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
3	Steunen en stimuleren van de ontwikkeling van competenties van kinderen	3	Steunen en stimuleren van de ontwikkeling van competenties van kinderen
	<i>Inspelen op ontwikkeling (vervolg)</i>		<i>Inspelen op ontwikkeling (vervolg)</i>
h	Observeert systematisch en op aanwijzen de individuele kinderen en de groep.	h	Observeert systematisch en gedurende de dag de individuele kinderen en de groep. Hanteert kind volgsystemen zoals dat in het kindercentrum gebruikelijk is. Zorgt voor verslaglegging van individuele ontwikkelingslijnen van kinderen.
i	Hanteert kind volgsystemen zoals dat in het kindercentrum gebruikelijk is.		
j	Zorgt onder begeleiding voor verslaglegging van individuele ontwikkelingslijnen van kinderen.		
k	Is bekend met de ontwikkeling(fasen) die kinderen doormaken, signaleert voortgang of afwijkingen in de ontwikkeling en biedt hiervoor gerichte activiteiten aan.	i	Sluit aan bij de ontwikkeling(fasen) die kinderen doormaken, signaleert voortgang of afwijkingen in de ontwikkeling en biedt hiervoor gerichte activiteiten aan.
l	Geeft onder begeleiding uitvoering aan plan van aanpak van bijzondere individuele en groepssituaties zoals het omgaan met beperkingen, conflicten in de groep of gedragsproblemen	j	Bedenkt plan van aanpak van bijzondere individuele en groepssituaties zoals het omgaan met beperkingen, conflicten in de groep of gedragsproblemen.

4 Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
4	Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen	4	Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen
	<i>Ontwikkeling stimuleren</i>		<i>Ontwikkeling stimuleren</i>
a	Komt met voorstellen voor het aanbieden van gevarieerd materiaal, activiteiten en spelvormen, biedt bewegingsruimte	a	Is vindingrijk in het bieden van gevarieerd materiaal, activiteiten en spelvormen, biedt bewegingsruimte en prikkelt alle zintuigen ermee. Wijdt kinderen in de domeinen van de samenleving zoals natuur, drama en techniek, door gevarieerde thema's op te pakken.
b	Ontlokt op aanwijzen spontaan spel bij kinderen door het aanbieden van materiaal en speelgoed dat geschikt is voor een kind en past bij de leeftijdsfase.	b	Ontlokt spontaan spel bij kinderen door het aanbieden van materiaal en speelgoed dat geschikt is voor een kind en past bij de leeftijdsfase.
c	Laat initiatief aan het kind, kijkt wat er gebeurt en grijpt niet meteen in als kinderen een activiteit niet helemaal goed uitvoeren.	c	Laat initiatief aan het kind, kijkt wat er gebeurt en gebruikt dat om kinderen te laten leren. Geeft kinderen de ruimte om te leren van dingen of situaties die niet helemaal goed gaan.
d	Geeft aanwijzingen of instructie, doet voor en helpt ze.	d	Schat in wat kinderen niet alleen, maar met hulp wel kunnen en nodigt ze uit dit te doen. Geeft aanwijzingen of instructie, doet voor en helpt ze.
	<i>Laten delen, ervaren, ontdekken, onderzoeken en uitbreiden</i>		<i>Laten delen, ervaren, ontdekken, onderzoeken en uitbreiden</i>
e	Doet en speelt mee, praat erover en geeft woorden aan ervaringen. Draagt bij aan het ontdekken en ervaren van kinderen door nieuwe elementen in te brengen in het spel en te wijzen op andere gebruiksmogelijkheden	e	Doet en speelt mee, praat erover en geeft woorden aan ervaringen. Ziet en grijpt kansen om kinderen iets te leren door spel en taal uit te breiden, een bepaalde kant op te leiden, nieuwe elementen in te brengen en te wijzen op nieuwe gebruiksmogelijkheden van (spel)materiaal.
f	Draagt bij aan het onderzoeken en delen van kinderen door (open) vragen te stellen, over een situatie te praten, samen erover te denken.	f	Stimuleert kinderen te onderzoeken en zich uit te drukken door (open) vragen te stellen, over een situatie te praten, samen erover te denken.
g	Helpt kinderen op weg door ze te ondersteunen en materialen aan te bieden.	g	Helpt kinderen intenties en plannen te realiseren door ze op weg te helpen, te ondersteunen, materialen aan te bieden.

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
4	Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen	4	Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen
	<i>Laten delen, ervaren, ontdekken, onderzoeken en uitbreiden (vervolg)</i>		<i>Laten delen, ervaren, ontdekken, onderzoeken en uitbreiden (vervolg)</i>
h	Geeft kinderen de kans van elkaar te leren, laat kinderen kijken naar anderen, kijkt zelf mee en praat erover.	h	Geeft kinderen de kans van elkaar te leren, laat kinderen kijken naar anderen, kijkt zelf mee en praat erover.
	<i>Positieve interacties tussen kinderen bevorderen</i>		<i>Positieve interacties tussen kinderen bevorderen</i>
i	Signaleert positieve en respectvolle interacties tussen kinderen, zoals samenwerken, naar elkaar luisteren, delen, 'om de beurt doen', een ander kind iets geven, helpen, troosten, een complimentje geven en moedigt dit aan door er op een positieve manier op te reageren.	i	Signaleert positieve en respectvolle interacties tussen kinderen, zoals samenwerken, naar elkaar luisteren, delen, 'om de beurt doen', een ander kind iets geven, helpen, troosten, een complimentje geven en moedigt dit aan door er op een positieve manier op te reageren en te benoemen.
j	Creëert in samenspraak met collega's situaties die de kans op positieve en respectvolle interacties tussen kinderen vergroten, zoals kinderen bij elkaar te betrekken tijdens gesprekjes en activiteiten.	j	Creëert actief situaties - als zich een geschikt moment voordoet - die de kans op positieve en respectvolle interacties tussen kinderen vergroten, zoals kinderen bij elkaar te betrekken tijdens gesprekjes en activiteiten.
k	Reflecteert onder begeleiding op de wijze waarop de organisatie vanuit het pedagogisch beleid wil dat de kinderen elkaar benaderen en is zich bewust van eigen voorbeeldgedrag daarin. Geeft blijk van goede omgangsvormen, toont enthousiasme en zorgt door de eigen houding voor een prettige en open sfeer.	k	Benadert de kinderen bewust zoals de organisatie vanuit het pedagogisch beleid wil dat de kinderen elkaar benaderen (voorbeeldgedrag), geeft blijk van goede omgangsvormen, toont enthousiasme en zorgt door de eigen houding voor een prettige en open sfeer.
l	Geeft suggesties/aanwijzingen voor positief samenspel.	l	Geeft suggesties/aanwijzingen voor positief samenspel.
	<i>Evenwicht bieden in nieuw en vertrouwd</i>		<i>Evenwicht bieden in nieuw en vertrouwd</i>
m	Signaleert overprikkeling en past in overleg situatie aan	m	Voorkomt dat kinderen overprikkeld raken door overzichtelijke ruimte en mogelijkheden voor rust en privacy, biedt niet teveel prikkels aan.
n	Laat, binnen bestaande kaders, kinderen de tijd en ruimte voor herhaling en oefening maar biedt ook nieuwe impulsen.	n	Laat kinderen de tijd en ruimte voor herhaling en oefening maar biedt ook nieuwe impulsen.

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
4	Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen	4	Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen
	<i>Evenwicht bieden in nieuw en vertrouwd (vervolg)</i>		<i>Evenwicht bieden in nieuw en vertrouwd (vervolg)</i>
o	Kopieert terugkerende en opeenvolgende handelingen om kinderen houvast te geven, schenkt aandacht aan terugkerende rituelen, zoals feesten.	o	Gebruikt zelf terugkerende opeenvolgende handelingen om kinderen houvast te geven, schenkt aandacht aan terugkerende rituelen, zoals feesten.
		p	Laat kinderen via gevarieerde vormen hun indrukken verwerken.
	<i>Kinderen op methodische wijze laten leren</i>		<i>Kinderen op methodische wijze laten leren</i>
p	Is zich bewust van het belang van zelfvertrouwen als basis voor leren	q	Werkt aan het opbouwen van zelfvertrouwen als basis voor leren
q	Hanteert manieren waarop kinderen leren (namelijk: door het te ervaren; door te kijken; door erover te denken en door het uit te proberen).	r	Maakt bewust gebruik van manieren waarop kinderen leren (namelijk: door het te ervaren; door te kijken; door erover te denken en door het uit te proberen).
r	voert activiteiten uit die passen in het dagritme en groepssamenstelling.	s	Plant, organiseert en voert activiteiten uit die passen in het dagritme en groepssamenstelling.
s	Zorgt voor variatie in speelactiviteiten en kiest in overleg activiteiten die aansluiten bij de ontwikkeling en interesses van de kinderen.	t	Beschikt over een repertoire aan speelactiviteiten en kiest activiteiten die aansluiten bij de ontwikkeling en interesses van de kinderen.
		u	Past de mate van structuur die gegeven wordt aan aan de leeftijd en de aard van de kinderen.
t	Begeleidt mee in vooraf gekozen situaties waarin kind(eren) leren omgaan met risico's die ze aankunnen.	v	Biedt situaties aan waarin kind(eren) leren omgaan met risico's die ze aankunnen.
u	Begeleidt kinderen bij het zich eigen maken van praktische vaardigheden door het in haalbare, vooraf geformuleerde stappen op te delen, (reeds bekende) instructies te geven, voor te doen, te reageren op hoe ze het doen en te laten oefenen.	w	Begeleidt kinderen bij het zich eigen maken van praktische vaardigheden door het in haalbare stappen op te delen, instructies te geven, voor te doen, te reageren op hoe ze het doen en te laten oefenen.

5 Het gedrag van kinderen beïnvloeden

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
5	Het gedrag van kinderen beïnvloeden	5	Het gedrag van kinderen beïnvloeden
	<i>Structureren en grenzen stellen</i>		<i>Structureren en grenzen stellen</i>
a	Is zich ervan bewust dat dagritme en de groepssamenstelling het gedrag van kinderen beïnvloeden. Volgt het dagritme en hanteert vaste momenten die voor de kinderen bekend zijn; wisselt rust en actieve momenten af; evenals alleen spelen; in kleine groepjes of met de groep en binnen- en buitenactiviteiten.	a	Gebruikt het dagritme en de groepssamenstelling als pedagogisch middel om het gedrag van kinderen te beïnvloeden. Zorgt dat er vaste momenten zijn die voor de kinderen bekend zijn; zorgt voor voldoende ruimte tussen de activiteiten; wisselt rust en actieve momenten af; vindt een balans tussen alleen spelen; in kleine groepjes of met de groep en tussen binnen en buitenactiviteiten.
b	Signaleert aan de hand van gedrag van kinderen of planning aangepast moet worden en voert in overleg aanpassingen door.	b	Hanteert een flexibele planning door spontaan te reageren op dat wat er gebeurt.
c	Werkt mee aan een tijdige organisatie en voorbereiding van activiteiten (voordat de uitvoering met de kinderen begint); handelt volgens afspraken en houdt zich aan de taakverdeling.	c	Zorgt ervoor dat de organisatie en voorbereiding van activiteiten tijdig gedaan is voordat de uitvoering met de kinderen begint; maakt afspraken, zorgt voor taakverdeling en plant ruim van te voren.
d	Reguleert gedrag door, volgens geldende afspraken, eenvoudige, positieve hoofdregels te hanteren; steeds dezelfde woorden te gebruiken; in overleg iets anders aan te bieden of af te leiden. Begeleidt situaties waarbij vooraf duidelijk is dat initiatief en sturing bij de pedagogisch medewerker, het individuele kind of de groep ligt.	d	Reguleert gedrag door eenvoudige, positieve hoofdregels te hanteren; steeds dezelfde woorden te gebruiken; iets anders aan te bieden; af te leiden en te zeggen wat wel te doen en te zorgen dat zij zich daaraan houden.
		e	Geeft, afhankelijk van situatie leiding waarbij initiatief en sturing soms bij de pedagogisch medewerker en soms bij het individuele kind of de groep ligt.

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
5	Het gedrag van kinderen beïnvloeden	5	Het gedrag van kinderen beïnvloeden
	<i>Procesmatig begeleiden</i>		<i>Procesmatig begeleiden</i>
e	Zoekt contact met elk kind; kijkt en probeert uit wat wel en niet werkt (diversiteit).	f	Zoekt contact met elk kind; kijkt en probeert uit wat wel en niet werkt en waar het kind op dat moment het meest behoefte aan heeft (diversiteit).
f	Laat duidelijk weten wat wel en niet kan. Treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag.	g	Heeft oog voor de sociale relaties, voorkomt negatieve relatiepatronen en laat duidelijk weten wat wel en niet kan. Treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag
g	Signaleert problemen in de interactie en bespreekt hoe dit aan te pakken.	h	Signaleert problemen in de interactie en begeleidt de kinderen daarbij door uit te gaan van positieve interacties.
		i	Gebruikt observaties om zich een beeld van het kind en de groep te vormen en te checken of de groep als geheel en het kind als individu goed functioneert.
h	Structureert werkzaamheden.	j	Structureert, denkt vooruit en plant werkzaamheden.
i	Indien om gevraagd, reflecteert op de effectiviteit van dat wat aangeboden wordt en bespreekt dit.	k	Toetst of wat aangeboden wordt werkt, waar de belangstelling ligt; welke kritieke momenten er zijn. Baseert daar de planning en eigen handelen op.
	<i>Inspelen op bijzonderheden</i>		<i>Inspelen op bijzonderheden</i>
j	Signaleert het als het niet lukt om contact te leggen met het kind (op een bepaald moment) of als het hem/haar niet duidelijk wordt waar het kind de meeste behoefte aan heeft. Hij/zij bespreekt haar ervaring en vraagt om advies aan collega's.	l	Schakelt anderen in als het niet lukt om contact te leggen met het kind (op een bepaald moment) of niet duidelijk wordt waar het kind de meeste behoefte aan heeft. Hij/zij bespreekt haar ervaring en vraagt om advies aan collega's en/of ouders.
k	Signaleert het als een kind zich niet leeftijdsadequaat gedraagt of zich anders gedraagt dan de pedagogisch medewerker gewend is en legt dit signaal neer bij collega's.	m	Signaleert het als een kind zich niet leeftijdsadequaat gedraagt of zich anders gedraagt dan de pedagogisch medewerker gewend is. Onderzoekt welke factoren meespelen en hoe het beste met het kind kan worden omgegaan.

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
5	Het gedrag van kinderen beïnvloeden	5	Het gedrag van kinderen beïnvloeden
	<i>Inspelen op bijzonderheden (vervolg)</i>		<i>Inspelen op bijzonderheden (vervolg)</i>
		n	Overlegt met collega's, leidinggevende en de ouders bij bijzonderheden over de totstandkoming van een plan van aanpak voor de omgang met een individueel kind.

6 Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
6	Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren	6	Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren
	<i>De ouder(s) zien en horen</i>		<i>De ouder(s) zien en horen</i>
a	Neemt initiatief tot contact, heet ouder en kind welkom en laat zien dat beiden gezien en gewaardeerd worden. Luistert naar het verhaal van ouders en kind, spreekt positief over ouder en kind.	a	Neemt initiatief tot contact, heet ouder en kind welkom en laat zien dat beiden gezien en gewaardeerd worden. Luistert naar het verhaal van ouders en kind, spreekt positief over ouder en kind.
b	Laat ouders zien dat er begrip en aandacht voor hun gevoelens, waarden, normen, gewoontes en levensbeschouwing is.	b	Laat ouders zien dat er begrip en aandacht voor hun gevoelens, waarden, normen, gewoontes en levensbeschouwing is en maakt duidelijk hoe hiermee rekening wordt gehouden.
	<i>Uitwisselen van informatie met ouders</i>		<i>Uitwisselen van informatie met ouders</i>
c	Informeert bij de dagelijkse overdracht ouders over verzorging, zorgt dat hij/zij op de hoogte is van gebeurtenissen die van invloed zijn op het kind en draagt zorg voor de dagelijkse overdracht naar ouders.	c	Informeert ouders over verzorging, signalen van ziekte en kleine ongevallen
d	Gebruikt de dagelijkse overdracht met ouders om een breder beeld van het kind te krijgen.	c	Brengt met ouders de situatie in kaart, wisselt informatie uit en zorgt dat hij/zij op de hoogte is van gebeurtenissen die van invloed zijn op het kind.
e	Levert een bijdrage aan andere manieren dan erover te vertellen om de ervaringen van het kind aan ouders te laten zien; met beeldmateriaal, dagboekje.	e	Vraagt om informatie en verbindt de leefwerelden van het kind door informatie vanuit thuis / de ouders te gebruiken en probeert in de benadering van het kind op een lijn met de ouders te komen.
		f	Gebruikt en bespreekt observaties om zichzelf en ouders een breder beeld van het kind te laten krijgen.
		g	Laat ook op andere manieren dan erover te vertellen de ervaringen van het kind zien aan ouders; met beeldmateriaal, dagboekje, presentaties en dergelijke

CAO
KINDEROPVANG

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
6	Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren	6	Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren
	<i>Samenwerken met ouders</i>		<i>Samenwerken met ouders</i>
f	Onderzoekt actief wensen en behoeften van ouders en zorgt door collega's in te schakelen dat hier aandacht aan besteed wordt.	h	Onderzoekt actief wensen en behoeften van ouders en mogelijkheden om daaraan tegemoet te komen.
g	Communiqueert met ouders over gevonden oplossingen.	i	Vindt een balans in de aandacht voor de ouder en diens belangen enerzijds en de verantwoordelijkheid voor de groep anderzijds.
h	Staat open voor de aanpak van ouders zelf.	j	Zoekt met ouders gezamenlijk naar oplossingen op basis van informatie van ouders en collega's.
i	Voert op een voor het kind afgesproken afgestemde aanpak uit.	k	Vraagt advies aan ouders over aanpak en geeft advies aan ouders.
j	Verwijst ouders voor uitleg over achterliggende (beweeg)redenen van handelingen, keuzen en activiteiten door naar een collega.	l	Bespreekt zorgen of opvallende observaties met ouders.
		m	Stemt waar mogelijk af op het individuele kind en maakt daar afspraken over.
		n	Legt achterliggende (beweeg)redenen van handelingen, keuzen en activiteiten op een voor de ander begrijpelijke manier uit. Verwoordt negatieve boodschappen in neutrale termen, wacht reactie af en reageert daar op begripvolle manier op.
	<i>Met ouders werken aan gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid</i>		<i>Met ouders werken aan gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid</i>
k	Legt regels en gewoonten van het kindercentrum op een toegankelijke wijze uit.	o	Praat met ouders over gewoonten en regels en maakt duidelijk waar het kindercentrum en hij/zij als pedagogisch medewerker voor staat.
l	Checkt bij collega's of eigen vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld ook bij anderen leven.	p	Stimuleert betrokkenheid van ouders door hen te informeren over rechten/medezeggenschap; te betrekken bij activiteiten, in te spelen op interesses en ze waar mogelijk mee laat denken en beslissen over zaken die hun kind aangaan.

CAO
KINDEROPVANG

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
6	Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren	6	Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren
	<i>Met ouders werken aan gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid (vervolg)</i>		<i>Met ouders werken aan gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid (vervolg)</i>
		q	Hanteert waar nodig de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

7 Samenwerking met collega's en omgeving realiseren

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
7	Samenwerking met collega's en omgeving realiseren	7	Samenwerking met collega's en omgeving realiseren
	<i>Werken aan een eenduidige aanpak/begeleiding met directe collega's</i>		<i>Werken aan een eenduidige aanpak/begeleiding met directe collega's</i>
a	Komt afspraken met collega's na, werkt volgens de gemaakte taakverdeling en sluit dat gedurende de dag steeds even kort.	a	Maakt heldere afspraken met collega's, maakt een taakverdeling en sluit dat gedurende de dag steeds even kort.
b	Stemt werkwijze met collega af	b	Zorgt ervoor dat invallers en nieuwe collega's de afspraken en regels ook weten en begeleidt ze daarin.
c	Vraagt feedback aan collega's.	c	Maakt duidelijk wat de ander van hem/haar kan verwachten en wat hij/zij van de ander verwacht.
		d	Vraagt en geeft feedback aan collega's.
d	Zorgt ervoor dat de collega op de hoogte is van bijzonderheden en zorgt voor voldoende (schriftelijke en/of mondelinge) informatie zodat een collega het over kan nemen.	r	Zorgt ervoor dat de collega op de hoogte is van bijzonderheden en zorgt voor voldoende (schriftelijke en/of mondelinge) informatie zodat een collega het over kan nemen.
e	Levert een bijdrage aan het inzichtelijk maken van het werk en de resultaten door het uitvoeren van aan hem/haar toegewezen taken als schriftelijke verslaglegging en het bijhouden van gegevens. Gebruikt digitale communicatiekanalen.	f	Zorgt dat het werk en de resultaten inzichtelijk zijn door schriftelijke verslaglegging, bijhouden van gegevens, gebruik van digitale communicatiekanalen.
	<i>Elkaar als collega's stimuleren</i>		<i>Elkaar als collega's stimuleren</i>
f	Deelt positieve en negatieve werkgerelateerde ervaringen met collega en is begripvol/meelevend.	g	Deelt positieve en negatieve werkgerelateerde ervaringen met collega en steunt de ander.
g	Zet in het werk eigen talenten en kwaliteiten in voor het bevorderen van afwisseling in activiteiten.	h	Benut de talenten van collega's en zet in het werk eigen talenten en kwaliteiten in ten dienste van collega's en voor het bevorderen van afwisseling in activiteiten.
h	Draagt bij aan een stimulerend leerklimaat voor stagiaires/leerlingen op de groep door open te staan voor samenwerking.	i	Zorgt voor een stimulerend leerklimaat voor stagiaires/leerlingen op de groep.
i	Reflecteert, onder begeleiding, over de grenzen van de eigen deskundigheid	j	Kent de grenzen van de eigen deskundigheid en schakelt tijdig collega's, leidinggevende in.

CAO
KINDEROPVANG

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
7	Samenwerking met collega's en omgeving realiseren	7	Samenwerking met collega's en omgeving realiseren
	<i>Elkaar als collega's stimuleren (vervolg)</i>		<i>Elkaar als collega's stimuleren (vervolg)</i>
j	Stelt zich actief op in werkoverleg, denkt mee, en houdt hierbij als doel voor ogen dat de groep zo goed mogelijk kan functioneren.	k	Stelt zich actief op in werkoverleg; denkt mee, verheldert en onderbouwt mening met feiten en argumenten en houdt hierbij als doel voor ogen dat de groep zo goed mogelijk kan functioneren.
	<i>Samenwerken met andere professionals</i>		<i>Samenwerken met andere professionals</i>
k	Voert afstemmingsafspraken met scholen en andere disciplines door in het eigen handelen.	l	Zorgt voor een goede afstemming van aanpak en werkwijzen met scholen en andere disciplines/professionals als dit nodig is voor de dagelijkse uitvoering van het werk en door leidinggevende is aangegeven.
		m	Stemt de eigen aanpak af op de afgesproken begeleidingsdoelen vanuit andere disciplines.
		n	Bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen.

CAO
KINDEROPVANG

8 Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
8	Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie	8	Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie
	<i>Kwaliteit van het werk op peil houden</i>		<i>Kwaliteit van het werk op peil houden</i>
a	Reflecteert op en staat open voor feedback over de kwaliteit van de eigen werkzaamheden. Maakt ervaren knelpunten tijdig bespreekbaar en past handelen na overleg aan.	a	Bewaakt systematisch de kwaliteit van de eigen werkzaamheden, lost knelpunten zelf op of rapporteert ze tijdig en maakt afspraken over aanpak ervan.
b	Reflecteert op en bespreekt onder begeleiding de gevolgen van eigen handelen voor kinderen, ouders en collega's.	b	Door te observeren checkt de pedagogisch medewerker of hij/zij haar pedagogische doelen en kwaliteitsnormen ten aanzien van het welbevinden en het bieden van leerervaringen haalt.
c	Denkt (tijdens overleggen) actief mee over de kwaliteit van de dienstverlening, en licht met praktijkvoorbeelden toe hoe bepaalde keuzen of maatregelen er in de uitvoeringspraktijk uitzien.	c	Houdt rekening met de gevolgen van eigen handelen voor kinderen, ouders en collega's en maakt dat bespreekbaar.
		d	Signaleert of het pedagogisch beleidsplan in de praktijk voldoet. Als hij/zij van het beleid af wil wijken, bespreekt hij/zij dit met de leidinggevende.
		e	Neemt zijn/haar verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de dienstverlening, door knelpunten bespreekbaar te maken en zijn/haar bezwaren tegen bepaalde keuzen of maatregelen te onderbouwen en bij de juiste persoon neer te leggen.
d	Is in staat informatie schriftelijk correct weer te geven.	f	Is in staat informatie schriftelijk correct weer te geven.
	<i>Bewaakt eigen arbeidsomstandigheden</i>		<i>Bewaakt eigen arbeidsomstandigheden</i>
e	Maakt ervaren knelpunten in planning en organisatie van het eigen werk bespreekbaar.	g	Plant en organiseert het eigen werk zo dat hij/zij het werk aankan en stelt prioriteiten.
f	Bewaakt de eigen gezondheid en veiligheid en past veiligheidsvoorschriften en ARBO-normen toe.	h	Bewaakt de eigen gezondheid en veiligheid en past veiligheidsvoorschriften en ARBO-normen toe.

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
8	Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie	8	Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie
	<i>Bewaakt eigen arbeidsomstandigheden (vervolg)</i>		<i>Bewaakt eigen arbeidsomstandigheden (vervolg)</i>
g	Maakt kenbaar als de (fysieke) belasting van het werk buiten de voor hem/haar toelaatbare proporties komt.	i	Waakt ervoor dat de (fysieke) belasting van het werk binnen de voor hem/haar toelaatbare proporties blijft.
		j	Maakt knelpunten in arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden bespreekbaar en neemt initiatief om er iets aan te (laten) doen.
	<i>Werk evalueren</i>		<i>Werk evalueren</i>
h	Deelt kennis en ervaring ten behoeve van de evaluatie van de geboden dienstverlening tussendoor en aan het eind van het uitvoeringstraject.	k	Evalueert de geboden dienstverlening tussendoor en aan het eind van het uitvoeringstraject. Verzamelt relevante gegevens en analyseert deze.
i	Verzamelt gevraagde gegevens.	l	Schrijft een evaluatieverslag of bespreekt het mondeling.
	<i>Werk en handelen verantwoorden</i>		<i>Werk en handelen verantwoorden</i>
j	Beschrijft mondeling en schriftelijk haar werk, geeft aan welke keuzes (met anderen) om welke redenen zijn gemaakt.	m	Maakt zowel mondeling als schriftelijk de resultaten van haar werk zichtbaar, geeft aan welke keuzes om welke redenen zijn gemaakt en met welke gevolgen rekening is gehouden.
	<i>Werk verbeteren</i>		<i>Werk verbeteren</i>
k	Bespreekt dilemma's in het werk met collega's en leidinggevende, en zoekt actief mee naar een oplossing.	n	Bespreekt dilemma's in het werk met collega's en leidinggevende, en zoekt actief mee naar een oplossing.
l	(Reflecteert op eigen handelen), gaat na waarom hij/zij bepaalde handelingen heeft gedaan en hoe hij/zij het heeft aangepakt. Leert ervan en voert na overleg eventueel een bijgestelde aanpak uit.	o	(Reflecteert op eigen handelen), gaat na waarom hij/zij bepaalde handelingen heeft gedaan en hoe hij/zij het heeft aangepakt. Hij/zij maakt aan anderen duidelijk om welke redenen er gehandeld is of keuzen gemaakt zijn. Geeft eventuele verbeterpunten met oplossingsrichtingen aan en voert een bijgestelde aanpak uit.

CAO
KINDEROPVANG

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
8	Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie	8	Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie
	<i>Werk verbeteren (vervolg)</i>		<i>Werk verbeteren (vervolg)</i>
m	Voert in overleg eenvoudige (of enkelvoudige) veranderingen in opvang en begeleiding zelfstandig door.	p	Voert in overleg gewenste veranderingen in opvang en begeleiding door.
		q	Zet zijn/haar kennis van het vakgebied in bij verbetertrajecten en participeert bijvoorbeeld in ontwikkel- of intervisiegroepen.

9 Je vak eigen maken

	STARTBEKWAAM		VAKBEKWAAM
9	Je vak eigen maken	9	Je vak eigen maken
	<i>Jezelf ontwikkelen</i>		<i>Jezelf ontwikkelen</i>
a	Werkt aan de eigen ontwikkeling als beroepskracht; reflecteert op eigen handelen en vraagt om feedback over eigen functioneren; stelt samen met de leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit.	a	Werkt aan de eigen ontwikkeling als beroepskracht; reflecteert op eigen handelen en vraagt om feedback over eigen functioneren; stelt samen met de leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit.
b	Staat open voor het bespreken van eigen en andermans normen en waarden en de invloed daarvan op handelen en keuzes, en staat open voor nieuwe inzichten.	b	Maakt eigen en andermans normen en waarden en de invloed daarvan op handelen en keuzes bespreekbaar, houdt zich aan de beroepscode en staat open voor nieuwe inzichten.
c	Leest op aanwijzen vakliteratuur en neemt kennis van ontwikkelingen en vernieuwingen op het vakgebied.	c	Leest vakliteratuur, houdt ontwikkelingen op het vakgebied bij (bv. wet- en regelgeving) en is op de hoogte van vernieuwingen.
d	Volgt bijscholing en voert onder begeleiding werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden.	d	Volgt bijscholing en voert werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden.
	<i>Je vakkundigheid inzetten</i>		<i>Je vakkundigheid inzetten</i>
e	Neemt deel aan en volgt inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep. Laat eigen kennis en ervaring zien aan anderen en brengt het mondeling, voor de ander duidelijk onder woorden.	e	Neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening. Draagt deze visie ook uit aan anderen.
		f	Laat eigen kennis en ervaring zien aan anderen, en brengt het zowel mondeling als schriftelijk voor de ander duidelijk onder woorden.
f	Toont een proactieve houding in het dagelijks handelen, durft keuzes te maken en legt deze voor.	g	Toont een proactieve houding in het dagelijks handelen, durft keuzes te maken en kan deze keuzes verantwoorden.

CAO
KINDEROPVANG

C. Kennis- en vaardigheidsgebieden

Een competente uitvoering van de kerntaken in deel B raakt meerdere kennis- en vaardigheidsgebieden. Hieronder staan ze op een rij.

Kennisgebieden

1. Pedagogisch Kader 0-4 jaar
2. Ontwikkelingsfasen van een kind
3. Ontwikkelingsdomeinen: cognitief, emotioneel, lichamelijk, sociaal, seksueel
4. Interculturele opvoedingsstijlen
5. Methodiek
6. Methodisch leren
7. Groepsdynamica
8. Persoonlijke verzorging, hygiëne en veiligheid
9. Ergonomie
10. Nederlandse taal

Vaardigheidsgebieden

1. Methodisch werken
2. Didactische vaardigheden
3. Observeren en signaleren
4. Sensitieve responsiviteit
5. Interculturele vaardigheden
6. Samenwerken
7. Mondeling en schriftelijk communiceren
8. Sociale vaardigheden
9. Reflectieve vaardigheden
10. Motorische vaardigheden

D. Verantwoording

Geraadpleegde schriftelijke bronnen

CAO Kinderopvang 2010-2011.

Pedagogisch Kader Kindercentra 0-4 jaar. Elly Singer en Loes Kleerekoper. Maarssen, Elsevier Gezondheidszorg, 2009.

Groepsleidster Kinderopvang 0-4 jaar. J. van de Haterd en G. Lammersen. Utrecht: NIZW Beroepsontwikkeling (nu MOVISIE), 2006.

Pedagogisch Werker. M. van Hattum. Utrecht: NIZW beroepsontwikkeling (nu MOVISIE)

Beroepscode Kinderopvang. www.abvakabofnv.nl/docs/drukwerk/kinderopvang_beroepscode.pdf

De NCKO-kwaliteitsmonitor. Mirjam Gevers Deynoot-Schaub, Ruben Fukkink, Marianne Riksen-Walraven, Renée de Kruif, Katrien Helmerhorst, Louis Tavecchio. Amsterdam, B.V. Uitgeverij SWP, 2009.

Competentiescan van KINDwijzer: www.kindwijzer.nl

Babyopvang kan beter. NJi, themabericht 22 januari 2010. www.nji.nl/eCache/DEF/1/17/083.html

Kwalificatiedossier Pedagogisch Werk 2008-2009 2009-2010, 2010-2011. Bunnik: Calibris.

Validering

Bijeenkomsten:

POKO (personeelsfunctionarissenoverleg kinderopvang van MOgroep Kinderopvang)

WAK (werkgeverscommissie arbeidszaken van MOgroep Kinderopvang)

LAK (landelijke adviescommissie kinderopvang van Abvakabo FNV, ook voor leden andere bonden)

Personeelsfunctionarissenoverleg van BKN

Schriftelijke enquête:

437 respondenten, waarvan 282 de vragen gedeeltelijk hebben beantwoord, en 155 respondenten alle vragen.

Percentage respondenten naar functie (na analyse antwoorden):

Pedagogisch Medewerker: 29%

Meerdere functies (bijv. PM en leidinggevende, PM en praktijkopleider): 22%

Leidinggevende: 16,5%

Andere functie (bv adviseur, onderzoeker): 9%

Management/directie: 6%

P&O-er: 5%

Pedagoog: 3,5%

Staffunctionaris: 3,5%

Praktijkopleider: 3,5%

Opleidingsfunctionaris: 1%

CAO
KINDEROPVANG

Legitimering

Terugkoppeling van de resultaten uit de validering in het OAK (september – november 2010)

Legitimering door de sociale partners: MOgroep Kinderopvang, BKN, Abvakabo FNV, CNV Publieke Zaak, vakbond De Unie. (november 2010 – januari 2011).

Vaststelling van de legitimering in het OAK (maart 2011).